

Doppler ultraheliuuringu teostamine enne invasiivset ravi

Sissejuhatus. Tänapäevases veenilaiendite invasiivses/kirurgilises käsitluses on lisaks füüsilisele vaatlusele hädavajalik doppler ultraheliuuring. Kuigi veenilaiendite näol on tegemist healoomulise kroonilise haigusega, mille korrektsioonis on omal kohal ka retsidiivide tekkimise haiguse enda tõttu, on tähtis leida üles enne operatsiooni/protseduuri sekundaarse varikoosiga patsiendid, keda invasiivne käsitlus veenilaiendite osas ei aita.

Tulemuste interpretatsioon. Indikaator kirjeldab patsientide osakaalu, kellele on enne veenilaiendite korrigeerimise operatsiooni tehtud Doppler ultraheli uuring (kuni 3 aastat enne operatsiooni).

Operatsioonide üldarv on langustrendis, kuid uuringul käinud patsientide osakaal on tõusmas. Veenilaiendite kirurgiaga tegelevate haiglatena eristuvad kolm keskust, mille uuringu tegemise osakaal mõjutab oluliselt keskmist.

Limitatsioonid. Indikaator võtab arvesse lisaks haigekassale esitatud arveid operatsiooni eest ka arvele kantud ultraheli koodi. Samas, eriti HVA puhul, võib patsient juba algselt olla alustanud tasulise patsiendina ning ise kinni maksnud oma uuringu ning seetõttu nendel juhtudel ei olegi võimalik leida patsiendi arvet uuringu eest haigekassa süsteemist. Seega uuringute osakaal on tegelikult suurem kui antud tabel lubab arvata.

Kokkuvõte. Kõikide haiglate trend (välja arvatud HVA puhul, mis on välja toodud limitatsioonide juures) on opereerida patsiente neid enne uurides, ka veenilaiendite puhul, mis on vastavuses ravijuhises antud soovitusel. Lähtudes veenilaiendite ravijuhisest ning sellega seotud rakendussätetest, on ootuspärane, et veenilaiendite operatsioonide arv haigekassa finantseeringul langeb, sest antud operatsioonidele jõuavad tõesti ainult meditsiinilise korrigeerimise vajadusega veenilaienditega patsiendid. Ultraheli uuringute osakaal hakkab tõusma, kuid alati jääb võimalus, et uuringute hulk on tegelikult suurem, kui haigekassale esitatud arved seda arvata lubavad.

Võrdlus. Uurimise all oleva kolme aasta lõikes peab silmas pidama, et arvestades haiguse healoomulist kroonilist iseloomu ning alternatiivina kompressioonravi olemasolu, on operatsioonide arv langenud nii COVID-pandeemiaga seotud piirangute tõttu kui ka alates 2020 a. kehtima hakanud ravijuhise tõttu. Nimelt viimati nimetatud veenilaiendite ravijuhis jaotab varikoosi kosmeetiliseks ning meditsiinilist korrektsiooni vajavaks haiguseks. Et veenilaienditega tegelevatel keskustel olid enne ravijuhise ja rakendussätete jõustumist tekkinud 3-4 aastased järjekorrad ning vastavalt kokkuleppele haigekassaga, on lubatud need järjekorrad lõpuni opereerida, on ka veenilaiendite operatsioonide number selle indikaatori juures langustrendis.

Veronika Palmiste, veresoontekirurg, Ida-Tallinna Keskhaigla